

Na de haven van Antwerpen is de luchthaven van Zaventem de belangrijkste economische motor van het land. En dat blijft zo, ook na de schokkende aanslagen van 22 maart.

Deloitte blijft bij zijn verhuizing naar Gateway, het kantoorgebouw boven de terminal van de luchthaven van Zaventem. Toen het consultancybedrijf in 2013 bekendmaakte dat het zijn hoofdzetel naar de luchthaven overbrengt, was het de eerste grote klant van de Airport Village, een vastgoedcomplex van 400.000 vierkante meter met kantoren, hotels en congresruimten dat wordt ontwikkeld tussen de terminals en de autosnelweg. Gateway is een kantoor voor 2000 werknemers. Ook in het aanpalende gebouw, Passport, komt een belangrijke consultant: KPMG.

“Op korte termijn zijn er effecten door de aanslagen, op lange termijn zijn er zo goed als geen, op voorwaarde dat de politiediensten het terreurnetwerk snel kunnen oprollen. Als dat gebeurt, krijg je ook een groter veiligheidsgevoel”, analyseert Eddy Van de Voorde, transporteconoom aan de universiteit van Antwerpen. “Reizigers worden alerter, maar ze blijven reizen. Luchtvaartmaatschappijen nemen beslissingen op lange termijn. Ik zie de positie van Zaventem niet in het gedrang komen door deze aanslag. Ook de Europese instellingen zullen zich daardoor heus niet elders vestigen. Maar als er ook elders aanslagen volgen, krijgt de hele luchtvaartsector een terugval.”

Strategische ligging

Brussels Airlines is de belangrijkste luchtvaartmaatschappij in Zaventem. De onderneming zag zijn passagiersaantal vorig jaar klimmen met 13 procent tot 7,5 miljoen. Dit jaar wordt een verdere groei verwacht, waardoor de luchtvaartmaatschappij op zoek is naar 240 nieuwe mensen – vorig jaar telde ze 3360 werknemers. Brussels Airlines is een onderdeel van Star Alliance, een alliantie van luchtvaartmaatschappijen, met Lufthansa (45 % aandeelhouder van Brussels Airlines) en United Airlines als belangrijkste partners. Brussel is daarin vooral belangrijk voor het verkeer naar sub-Saharaans Afrika. “We hebben niet het gevoel dat de groeiende positie van Zaventem als hub van Star Alliance in het gedrang komt”, duidt woordvoerder Geert Sciot. “De strategische ligging van onze luchthaven en de aantrekkelijkheid van het netwerk van Brussels Airlines zijn er.”

Elie Bruyninckx, de CEO van de luchtvaartmaatschappij Jetairfly en het hoofd West-Europa van de vakantiemaker TUI, maakt een vergelijkbare analyse. “De impact op korte termijn zal substantieel zijn. We vliegen nu vanaf onze regionale luchthavens. Maar Brussel is onze centrale luchthaven, voor het merendeel van onze bestemmingen. Dat blijft zo door de aantrekkelijke centrale ligging. We hebben in Zaventem bovendien ons hoofdkantoor en onze technische onderhoudsdiensten. Maar ook de aanwezigheid op regionale luchthavens als Antwerpen en Oostende is een kernpunt in onze strategie. We willen vakanties en vluchten zo dicht mogelijk bij de klant organiseren.”

Weer aan de slag

Een bron dicht bij het topmanagement van luchthavenuitbater Brussels Airport Company merkt “een enorme veerkracht, ook bij de werknemers. Iedereen wil zo snel mogelijk weer aan de slag. Op termijn zal Zaventem zijn belangrijke positie weer herstellen. Uiteraard is er de concurrentie van andere grote luchthavens, zoals Schiphol. Maar geen enkele luchtvaartmaatschappij heeft na de aanslagen laten weten dat ze weg wil uit Zaventem.”

Brussels Airport heeft een obligatielening die noteert op de beurs in Luxemburg. Die obligaties hebben de voorbije dagen nauwelijks bewogen. De kredietbeoordelaar Moody's verlaagde het kredietadvies voor de financiële schulden van de luchthavenuitbater (Baa1) niet. Het verwacht geen impact van de aanslagen op de middellange termijn. Moody's verwijst naar de aanslagen in Madrid (2004), Londen (2005) en Parijs (2015). Die hadden een kortstondig effect, maar al snel maakten reizigers alweer gebruik van het openbaar vervoer. “De aanslagen zijn een ramp, maar dit bewijst de fundamentele sterkte van ons zakenmodel”, duidt CEO Arnaud Feist. “Moody's gelooft duidelijk in het verdere groeipotentieel van onze luchthaven. Ik geloof ook niet in een doemscenario, waardoor plots alle passagiers zouden thuisblijven.”

60.000 banen

De luchthaven van Zaventem is, samen met de haven van Antwerpen, de belangrijkste pijler van onze economie. Volgens een rapport van de Nationale Bank uit december 2014 zorgde Zaventem met 38.288 banen voor 1,6 procent van de werkgelegenheid in Vlaanderen. Het ging om 17.463 rechtstreekse en 20.825 onrechtstreekse banen (onder meer voor schoonmaak, veiligheid, verhuurdiensten en horeca). De studie was gebaseerd op de jaarrekeningen van 2012 en is aan een actualisering toe.

Arnaud Feist, de CEO van de luchthavenuitbater Brussels Airport Company, telde daar vorig jaar nog eens 20.000 banen bij, via toerisme, congressen en horeca elders in het land. Zaventem leverde in 2012 een toegevoegde waarde van meer dan 3 miljard euro, of 1,4 procent van het bruto binnenlands product van Vlaanderen.

Het belang van de luchthaven is sinds 2012 nog gegroeid. Het aantal passagiers steeg vorig jaar naar 23,5 miljoen, een toename met een kwart tegenover 2012. Ook het vrachtverkeer klom sinds 2012 met 6,5 procent tot 489.300 ton vorig jaar. Ondanks het vertrek van het Europese vrachtknooppunt van DHL in 2008 heeft ook de vrachtactiviteit op Brucargo een nieuwe dynamiek gevonden. De luchthaven werd de voorbije jaren onder meer een spil in de logistiek van farmabedrijven.

Arnaud Feist zei al herhaaldelijk dat de luchthaven de volgende jaren met gemak nog eens 10.000 banen kan creëren. De luchthavenuitbater verwachtte vóór de aanslagen een jaarlijkse groei met 2 tot 3 procent. “Dat lijkt weinig, maar het betekent een verdubbeling van de activiteiten in twintig jaar. Onze aandeelhouders hebben tijdens de voorbije raad van bestuur ook onderstreept dat

ze willen blijven investeren in de toekomst van de luchthaven.” De volgende tien jaar wilde Brussels Airport Company voor 1 miljard euro investeren in de modernisering van de pistes, de vernieuwing van de winkelzones en de ontwikkeling van vastgoed.

WOLFGANG RIEPL

Copyright © 2015 Roularta Media Group. Alle rechten voorbehouden